

§ 20

Uppföljning mål- och budget (april) UVA-2024-00388

Beslut

Styrelsen för Uppsala Vatten och Avfall AB beslutar

att fastställa Uppsala Vatten och Avfall AB:s underlag till inrapporterad prognos gällande uppdragen inom ramen för Mål och Budget 2024–2026 per april 2024.

Sammanfattning

Inom ramen för arbetet med Mål och Budget sker en löpande uppföljning av hur verksamheterna uppfyller de gemensamma fokusmål med tillhörande budget samt de specifika uppdrag som tilldelats respektive bolag. Uppföljningen genomförs tre gånger per år för att bedöma status på uppdrag och målfyllelse för fullmäktiges fokusmål.

I apriluppföljningen är rapporteringen mindre omfattande. Fokus ligger på planering och avvikelserapportering inom kommunfullmäktiges uppdrag.

Sammanfattningsvis kan summeras efter årets första tertial att bolaget bidrar till kommunfullmäktiges uppdrag som är relevanta för bolagets verksamhet och som vi ombetts att svara på. Samtliga uppdrag är påbörjade och prognostiseras vara färdigställda under planperioden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse: Uppföljning mål- och budget 2024 (april)
- Bilaga 1: Uppsala Vatten och Avfall AB Återrapportering prognos - Mål och Budget per april 2024.

Expedieras till

Kommunledningskontoret

Uppsala Vatten och Avfall AB
**Tjänsteskrivelse till Styrelsen för Uppsala Vatten
och Avfall AB**

Datum: 2024-04-15
Diarienummer: UVA-2024-00388

Handläggare:
Karin Carlsson

Uppföljning mål- och budget 2024 (april)

Förslag till beslut

Styrelsen för Uppsala Vatten och Avfall AB föreslås besluta

att fastställa Uppsala Vatten och Avfall AB:s underlag till inrapporterad prognos gällande uppdragen inom ramen för Mål och Budget 2024–2026 per april 2024.

Ärendet

Inom ramen för arbetet med Mål och Budget sker en löpande uppföljning av hur verksamheterna uppfyller de gemensamma fokusmål med tillhörande budget samt de specifika uppdrag som tilldelats respektive bolag. Uppföljningen genomförs tre gånger per år för att bedöma status på uppdrag och måluppfyllelse för fullmäktiges fokusmål.

I apriluppföljningen är rapporteringen mindre omfattande. Fokus ligger på planering och avvikelserrapportering inom kommunfullmäktiges uppdrag.

Sammanfattningsvis kan summeras efter årets första tertiäl att bolaget bidrar till kommunfullmäktiges uppdrag som är relevanta för bolagets verksamhet och som vi ombetts att svara på. Samtliga uppdrag är påbörjade och prognostiseras vara färdigställda under planperioden.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser av detta beslut.

Juridiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser av detta beslut.

Miljökonsekvenser

Inga miljökonsekvenser av detta beslut.

Bilagor

Bilaga 1: Uppsala Vatten och Avfall AB Återrapportering prognos - Mål och Budget per april 2024.

Uppsala Vatten och Avfall AB

**Tjänsteskrivelse till Styrelsen för Uppsala Vatten
och Avfall AB**

Datum:

2024-04-15

Diarienummer:

UVA-2024-00388

Handläggare:

Karin Carlsson

Expedieras till

Kommunledningskontoret

Ida Hellrup

Tillförordnad VD

Datum

2024-04-15

Diarienummer: UVA-2024-00388

Återrapportering mål och budget april 2024

UPPDRAG

1: Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Status
Påbörjad

Kommentar:

För att effektivt hantera den administrativa belastningen på kärnverksamheterna krävs strategier som tar hänsyn till flera faktorer. Ett sätt är att fortsatt utveckla vårt ledningssystem och ha fokus på kärnverksamheternas behov i verksamhetsplaneringen. Bolagets verksamhetsplaneringsprocess har ritats om för att stödverksamheterna ska utgå från kärnverksamheternas behov för planperiod och samplanera utifrån dessa.

Inom ramen för bolagets kvalitetsarbete har flertalet förflyttningar skett under året. Bolaget har kravställt, konfigurerat och implementerat ett nytt dokumenthanteringssystem som möjliggör för ytterligare effektiviseringar i arbetet med att administrera och tillgängliggöra dokument för bolagets medarbetare. Genom att rationalisera dokumentationsprocesserna kan bolaget minska den administrativa bördan betydligt.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

ÅTGÄRDER

Processorienterat arbetssätt

Förväntad effekt: Rapportering och utredningar av avvikelser, hantering och systematik kring förbättringsförslag görs enhetligt till stöd för kärnverksamhet och dess nyckelkompetenser. Företagsinterna stödprocesserna som exempelvis HR, upphandling, IT och ekonomi är kartlagda för att tydliggöra ansvar och avlasta kärnverksamheten. På Uppsala Vatten ska det vara lätt att göra rätt och stödverksamheterna balanserar stödjande och styrande aktiviteter.

Status
Påbörjad

Kommentar:

Automatisering av rutinuppgifter är en annan central strategi. Bolagets processer har fortsatt utvecklats med särskilt fokus på att definiera roller och ansvar, informationstillgångar samt kontinuitetshandling för kärnprocesserna samt underhållsprocessen. Bolaget utvärderar och reviderar processer för att identifiera förbättringsmöjligheter kontinuerligt. Implementering sker efter överväganden om åtgärderna kan minska den administrativa belastningen på kärnverksamheterna.

UPPDRAG

3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolaget har påbörjat implementation av den digitala färdplanen i samverkan med bolagets process- och förvaltningsorganisation. Den digitala färdplanen beskriver de effekter bolaget på sikt vill uppnå med digital teknik och hänger samman med att vi ska utveckla digitala välfärdstjänster för att erbjuda en enklare vardag för medborgare, en öppnare förvaltning, ett effektivt resursutnyttjande.

Just nu pågår en digital omställning inom VA-branschen med en övergång till fjärravlästa vattenmätare. Med dessa digitala vattenmätare kan kunderna följa sin förbrukning vilket i sig kan uppmuntra till vattenbesparande åtgärder. Genom att komplettera fjärravlästa vattenmätare med olika typer av sensorer kan dessa underlätta drift- och underhållsplanering. Under våren har leverantörer fått visa bolaget hur de skulle kunna sätta upp ett helt system för digital mätning vilket bl.a. inkluderar mätare, datainsamling och IT-plattform.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

4: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolagets systematiska arbete fortlöper enligt plan.

Bolaget har fortsatt utbildningssatsningen Klart partnerskap för medarbetare och Klart ledarskap för chefer. Detta är en modell för att skapa klara relationer och ett gott samarbetsklimat. Samtliga nyanställda går utbildningarna och ett dialogmaterial har tagits fram för arbetsplatsträffar. Syftet är att främja samarbete, effektivitet, kreativitet och trivseln på arbetsplatsen.

För chefer ligger fokus under året på temat psykologisk trygghet, där cheferna dels fått inspirationsföreläsning, dels har coachande samtal i triogrupper som är tvärfunktionellt

sammansatta. Syftet är att utveckla ledarskapet samt att främja en lärande miljö bland chefskollektivet.

För att bidra till att stödja medarbetarnas utveckling och nyttja tekniken smart ska bolaget upphandla och implementera ett LMS (Learning Management System) under 2024. I dagsläget saknar bolaget systemstöd för lärande i arbetet. Syftet med att implementera ett LMS är att skapa förutsättningar för att arbeta strukturerat och digitalt med lärande. Som stöd i medarbetarnas utveckling vill bolaget skapa en lärande organisation med fokus på medarbetarutveckling.

Syftet är också att följa upp att samtliga medarbetare har genomfört de utbildningar som är obligatoriska för alla anställda, säkerställa och följa upp att medarbetare har genomfört kravutbildningar för att genomföra vissa typer av arbeten t.ex. kopplat till arbetsmiljö.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

12: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolaget har under 2023, arbetat med att tydliggöra näringslivsperspektivet, det har mynnat ut i ett antal förbättringsförslag samt förbättrade processer som ett led av detta.

Bolaget kommer under 2024, fortsätta att arbeta med en rutin för hur bolaget ska arbeta med de större näringslivskunderna. Denna rutin kommer till vissa delar att spegla kommunens bolagskoordinatorer och dess arbete. Det finns många beröringspunkter även om alla perspektiv som kommunen sitter på, inte är intressanta för Uppsala Vatten. Under 2023, har ett antal möten genomförts med ett antal näringslivskunder, där resultatet av dessa möten givit direkta förbättringar i kunddialogerna. Vilket även näringslivskunderna direkt givit som feedback tillbaka, att detta är uppskattat och att de känner att de fått en helt annan förståelse för bolagets perspektiv och riktning. Detta samarbete är därför fortsatt viktigt framöver för att få insikt i bolagets långsiktiga plan, samt ev. miljötillstånds ansökningar mm.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

15: Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolagets innovationsplan beslutades av VD i november 2023, och bolagets styrelse informerades om arbetet. Under våren 2024 testas ett arbetssätt för att hantera bolagets innovation, forskning och utveckling. Bolaget har avsatt en budget för innovationsaktiviteter för 2024 och testar en struktur för innovationsportfölj där uppföljning av pågående projekt och aktiviteter testas.

Bolaget är sedan maj 2023 med i innovationsprojektet ScaleUp som har fått finansiering från EU:s NetZeroCities. Bolaget samarbetar med Uppsala Kommun, Uppsalahem och STUNS och projektet handlar om klimatneutrala städer. Bolaget är med i piloten för cirkulär omställning och jobbar med att lyfta avfall högre upp i avfallshierarkin och bidra till en cirkulär infrastruktur i staden. Projektet avslutas i maj 2025.

Bolaget har fått in en presentation av arbetet med att rena avloppsvatten från läkemedel på Kungsängsverket på en konferens i Kanada och ser positivt på möjligheten att sprida resultat även utanför Europa. Nyligen har bolaget inlett ett samarbete för att utvärdera ny teknik från USA som ska rena PFAS ur dricksvatten.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

18: Göra en översyn av VA-verksamhetens kostnadsstruktur och VA-taxans utveckling över tid för att säkerställa en effektiv och hållbar vatten- och avloppsförsörjning. (KS och Uppsala vatten och avfall)

Status
Påbörjad

Kommentar:

Uppdraget pågår enligt plan och sker i samverkan med kommunledningskontoret.

Uppdraget drivs i projektform med en styrgrupp, projektledning och arbetsgrupper. Uppdraget kommer att resultera i en skriftlig rapport under 2024.

Rapporten kommer att beskriva:

Va-verksamhetens kostnadsstruktur och va-taxans utveckling över tid (kostnadsdrivande områden historiskt och framåt).

Jämförelser med andra liknande verksamheter.

Hur arbetet med effektiviseringar inom bolaget pågår samt beskrivning av genomförda, planerade och möjliga effektiviseringar.

Konstruktionen av anläggningsavgiften, det vill säga avgiftsnivån för att ansluta en fastighet till den allmänna va-anläggningen.

Hur anläggningsavgiften är anpassad efter förutsättningar och bebyggelsestruktur i kommunen.

Förväntad effekt: Uppdraget förväntas resultera i en ökad kunskap hos politiken om va-taxans konstruktion, kostnadsutveckling samt kostnadsdrivande områden och effektiviseringar. Uppdraget syftar till att stärka politikens förtroende och kunskap inför förslag och beslut om va-taxor 2025.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2024.

UPPDRAG

19: Utredda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter. (KS och Uppsala vatten och avfall)

Status
Påbörjad

Kommentar:

En inledande litteraturstudie gällande slutna system för spillvatten har påbörjats med slutleverans i maj. Resultaten från litteraturstudien kommer tillsammans med en förstudierapport gällande lokalt omhändertagande av klosett- och gråvatten utgöra de första delleveranserna av uppdrag 19. Under våren startas även arbetet upp för att ta fram en framtidsplan som ska beskriva vägen för att anlägga ett resursverk i sydöstra stadsdelarna. En del i det arbetet är att utreda förutsättningarna för källsorterande system, där BDT-vatten (står för bad-, disk- och tvättvatten och är ett samlingsnamn för allt avloppsvatten från hushåll minus toalettavloppet) och klosett- och gråvatten samlas in separat i två olika ledningar.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2024.

20: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050

Status
Påbörjad

Kommentar:

Aktiviteter kring bolagets direkta utsläppen

- Installation av lustgasmätning på Kungsängsverket och deltagande i branschgemensamt utvecklingsprojekt för optimering av driften för minskade lustgasemissioner.
- Deltagande i gemensamt forskningsprojekt kring mätning av metanavgång från slamlager för att få bättre uppgifter om utsläppen per år och vilka förutsättningar som kan ge lägre utsläpp.
- Planering pågår av framtida slamhantering på Kungsängsverket där hänsyn tas till att minimering av metanavgången.

Aktiviteter kring bolagets indirekta utsläpp

- Planering pågår kring införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar, potential till att minska utsläppen vid förbränning av restavfall genom att fler plastförpackningar sorteras ut av hushållen och inte läggs i restavfallet.
- Kravställning på endast förnybart drivmedel i entreprenader är under utarbetande.
- Deltagande i utvecklingsprojekt för att ta fram en klimatpraktika för branschen som ska kunna användas för att minska utsläppen från ledningsprojekt, kommer ge stöd kring hela processen för ett ledningsprojekt.
- Inköp av biogas i stället för naturgas för att täcka upp för de leveranser av fordonsgas som inte kan täckas med egen produktion.

Klimatomställning i samhället

- Stödjer klimatomställningen i samhället genom utbyggnaden av biogasproduktionen med stöd från Klimatklivet, ger en klimatnytta genom att andra aktörer kan minska sina utsläpp när biogas ersätter fossila drivmedel.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

21: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat. (Alla nämnder och bolag)

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolaget har haft inledande möten med stadsbyggnadsförvaltningen om ekonomiska modeller. Startmöte kommer hållas efter sommaren. Under tiden har flera på bolaget haft dialog med Göteborg för att lära oss kring deras finansieringsmodell.

Förslag på etappmål kring klimatanpassning är framtagna.

Möte om samverkan kring klimatanpassning med Uppsala klimatprotokoll i april.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

22: Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel (KS, GSN, PBN, UPAB, SKOL, UHEM, UKAF och UVA)

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolaget har skapat förutsättningar för ett nära och aktivt samarbete med Region Uppsala och Uppsala kommun. Detta har skett genom att skapa dels en "Samverkansgrupp-Vätgas" där beslutsfattare skapar samsyn i uppbyggnaden av en vätgasinfrastruktur i kommunen. Arbetet har bland annat resulterat i att fordonsansvariga för alla typer av fordon inom Region Uppsala, kommunen och Uppsala Vatten samarbetar och genomför en kontinuerlig omvärldsbevakning av utvecklingen av vätgasfordon.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

23: Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap (KS, PBN, GSN, UVA och UHEM)

Status
Påbörjad

Kommentar:

Uppsala Vatten accelererar arbetet inom civil beredskap. Syftet med kontinuitethantering är att höja bolagets förmåga att stå emot vardagliga störningar, oförutsedda kriser och ökad robusthet att stå emot krig.

Bolaget har alltid arbetat med planer inför det oförutsedda dock tar bolaget ett större steg med metoden kontinuitethantering. Den stora skillnaden mellan arbetet som bedrevs tidigare och kontinuitethantering är just att den sistnämnda metoden sammanställer verksamheternas vitala delar som kan utsättas för störningar. Därefter på en övergripande nivå prioriteras de åtgärder som behövs för att säkerställa att verksamheten kan upprätthållas på en tolerabel nivå.

Behovet av de åtgärder som identifieras kan vara allt från enklare lösningar som upprättande av en plan b alternativt en dyrare åtgärd som införskaffandet av en robust bränsleförsörjning.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

TILLKOMMANDE UPPDRAG

KF-BESLUT: att införa fastighetsnära insamling av förpackningar med flerfackskärl från småhus

Status
Påbörjad

Kommentar:

Från och med 1 januari 2024 övertar Uppsala Vatten ansvaret för insamling av hushållens förpackningar, ett steg i den förändring som beslutats av regeringen om att alla fastigheter med bostäder ska ha fastighetsnära insamling av förpackningar senast 2027. Bolaget inför successivt fastighetsnära insamling och våren 2025 byts de två kärnen med insamling av mat- och restavfall ut till fyrfackskärl med insamling av mat- och restavfall, förpackningar och tidningar direkt vid fastigheten. Under 2023 har bolaget arbetat med förberedelser för det nya ansvaret för förpackningar och utbyggnad

av fastighetsnära insamling. Inför övertagandet av insamlingsansvaret har bolaget köpt de 32 återvinningsstationer som finns i kommunen samt de 8 stationer som finns i anslutning till bolagets bemannade återvinningscentraler. Målet är att avveckla återvinningsstationerna i takt med att fastighetsnära insamling byggs ut.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

26: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Status
Färdig

Kommentar:

Uppdraget bedöms som färdigt.

UPPDRAG

30: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända

Status
Påbörjad

Kommentar:

Bolaget ska uppfattas som en mottagande och välkomnande arbetsplats. Utifrån detta erbjuds bland annat flertalet LIA-platser och praktikplatser för att förenkla etablering på arbetsmarknaden. Bolaget har även erbjudit språkutbildning till medarbetare som inte har svenska som modersmål. Under året deltar bolaget vid karriärmässan Drömarbetsplatsen för att öka tillgängligheten för arbetssökanden som står längre från arbetsmarknaden i kommunen.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

32: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Status
Påbörjad

Kommentar:

En ny rutin och mall för omtankessamtal har tagits fram för att stödja chefer i att snabbare fånga upp tidiga tecken på ohälsa. Utöver detta har bolaget tagit in stöd av företagshälsa för förebyggande stödsamtal, vilket stått för cirka 25 procent av kostnaden för företagshälsan under första tertialet.

Bolaget har även under 2023 och 2024 infört nya chefsled vilket lett till färre medarbetare per chef i genomsnitt, vilket ytterligare stärker möjligheterna till att fånga upp tecken på ohälsa. Flertalet chefer har möjlighet till kontinuerliga avstämningar med sina medarbetare.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

UPPDRAG

35: Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Status
Påbörjad

Kommentar:

Enligt direktiv från regeringen ska samhällsviktig verksamhet kontinuitetsplanera sin verksamhet utifrån tre månaders kraftiga störningar av leveranskedjorna samt under krigsliknande förhållanden. Bolaget har intensifierat arbetet inom Civil beredskap och har som egen inriktning att implementera åtgärder för att bolagets robusthet och motståndskraft ska uppnå direktivet under de kommande tre åren. Detta rör bland annat reservkraft, krigsorganisation, nödvatten och stabsorganisation.

Uppdraget beräknas uppfyllt 2025.

TILLKOMMANDE UPPDRAG

KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Status
Färdig

Kommentar:

Bolaget gör bedömningen att uppdraget är färdigt. Tidigare särskilda insatser som genomfördes vid invasionen har arbetats in i bolagets verksamheter och där det bedömts även i verksamhetsplaner.